

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____

Chișinău

pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului

În temeiul, art. 2 alin. (5) și art. 27 alin. (2) lit. b) al Legii nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova 20-06-2025, Nr. 328 art. 372) Guvernul, HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de evaluare a daunelor aduse mediului (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Ministerului Mediului.
3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la 30 mai 2026.

Prim-ministru

Alexandru MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministrul mediului

Gheorghe HAJDER

Aprobat

METODOLOGIA DE EVALUARE A DAUNELOR ADUSE MEDIULUI

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de evaluare a daunelor aduse mediului (în continuare — *Metodologie*) stabilește procedura de aplicare a măsurilor preventive, a acțiunilor care asigură controlul, izolarea, eliminarea sau gestionarea promptă a poluanților și a altor factori care cauzează daune mediului, în scopul reducerii sau prevenirii daunelor aduse mediului, a efectelor negative asupra sănătății umane sau a deteriorării ulterioare a funcțiilor elementelor de mediu, aplicarea măsurilor de restaurare a mediului și procedurile de implementare a acestora.

2. Metodologia se aplică atunci când există o amenințare iminentă de daune aduse mediului și/sau daune aduse speciilor protejate și habitatelor naturale și/sau apelor și/sau solului, ca urmare a activității profesionale enumerate în anexa 2 la Legea nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului (denumită în continuare – *Legea nr. 107/2025*).

3. În sensul prezentei Metodologii se aplică următoarele definiții:

3.1. „*Element cheie*” - orice componentă sau proces natural, biotic sau abiotic, care joacă un rol deosebit de relevant în recuperarea și conservarea ulterioară a receptorului (receptorilor) afectat(i), influențând decisiv, direct sau indirect, susținerea altor resurse sau servicii aparținând aceleiași set. Speciile cheie sunt incluse în acest concept.

3.2. „*Scara de timp*” - caracterizarea reversibilității și a duratei efectelor adverse resimțite de receptori până când aceștia își revin la starea inițială.

3.3. „*Starea dinamică de bază*” - una care anticipează posibila evoluție a resurselor naturale și a serviciilor pe care acestea le furnizează din momentul în care se produce dauna până când repararea își face efectul. În schimb, „starea statică de bază” nu anticipează o astfel de evoluție.

3.4. „*Amploare*” - cantitatea de resursă sau serviciu deteriorat.

3.5. „*Intensitate*” - gravitatea efectelor cauzate de poluantul care provoacă daunele. Nivelul de intensitate va consta în clasificarea severității efectelor cauzate de poluantul care provoacă daunele, luând în considerare parametri precum

mortalitatea, imobilitatea, inhibarea creșterii, mutagenitatea, teratogenitatea, precum și carcinogenitatea. Se iau în considerare trei niveluri de intensitate:

3.5.1. „*Acut*” - nivel de intensitate care reprezintă efecte adverse clare și pe termen scurt asupra receptorului, cu consecințe evidente pentru ecosisteme, habitatele și speciile acestora. Efectele acute implică un impact asupra a cel puțin 50% din populația expusă poluantului care provoacă daunele.

3.5.2. „*Cronic*” - nivel de intensitate care indică posibile efecte adverse pe termen lung pentru un procent din populația expusă poluantului care provoacă daunele între 10 și 50%.

3.5.3. „*Potențial*” - nivelul de intensitate corespunzător efectelor care depășesc pragul ecotoxicologic și afectează cel puțin 1% din populația expusă la efecte nocive, dar nu ating efectele nivelurilor cronice sau acute. Termenul „nivel de concentrație acceptabil” se referă la pragul ecotoxicologic.

3.6. „*Sit alternativ legat geografic de situl afectat*” - un sit diferit de situl afectat care menține o legătură ecologică, teritorială sau peisagistică cu resursele naturale și serviciile de resurse naturale care au fost afectate.

3.7. „*Receptor*” - resursă naturală în considerarea sa de element care primește daunele și nu în calitatea sa de vehicul de transmisie.

3.8. „*Reversibilitate*” - capacitatea unui receptor de a-și recupera, în raport cu ciclul său de viață sau cu așteptările de utilizare, starea de bază la o anumită scară de timp.

3.9. „*Substanță*” - orice element chimic, compus chimic sau preparat cu o compoziție definită.

3.10. „*Prag de toxicitate*” - valoarea minimă a concentrației unei anumite substanțe chimice de la care se observă efecte adverse într-un anumit mediu receptor.

3.11. „*Valoare socială*” - este expresia monetară a bunăstării sau utilității generate de resursele naturale sau de serviciile de mediu pe care le furnizează.

3.12. „*Cale de expunere*” - mecanismul prin care o substanță chimică intră în contact cu ființele vii. Cele mai frecvente căi de expunere la o substanță chimică sunt ingerarea, absorbția și inhalarea.

CAPITOLUL II

DETERMINAREA DAUNELOR ADUSE MEDIULUI

Secțiunea 1

Aspecte tehnice

4. Inspectoratul pentru Protecția Mediului (denumit în continuare *Inspectorat*), la primirea informațiilor despre potențiala amenințare de deteriorare a mediului sau daunele provocate mediului, efectuează o evaluare preliminară a

faptelor vizual și/sau instrumental și/sau măsurători de laborator pentru a determina dacă există o amenințare de deteriorare a mediului sau semne de deteriorare a mediului.

5. Inspectoratul, după ce a constatat semnele de deteriorare a mediului, va efectua o investigație. În timpul investigației, se va stabili:

a) dacă activitatea care a cauzat daunele aduse mediului îndeplinește criteriile pentru activitate profesională și este enumerată în Anexa nr. 2 la Legea nr. 107/2025;

b) se va identifica componenta (componentele) de mediu afectată(e) de daună;

c) se vor stabili circumstanțele de fapt ale incidentului care a cauzat daunele aduse mediului;

d) se va identifica persoana a cărei acțiune sau inacțiune a cauzat daunele aduse mediului;

e) se vor evalua informațiile primite de la operator, în temeiul art. 6 din Legea nr. 107/2025, dacă există.

6. Pentru determinarea (caracterului semnificativ) daunei, potrivit art. 3 și Anexa nr. 1 la Legea nr. 107/2025, în vederea evaluării existenței unei daune asupra mediului, operatorul va efectua următoarele acțiuni:

6.1. Identificarea poluantului care cauzează daunele și a resurselor naturale și serviciilor afectate

6.2. Cuantificarea daunelor.

6.3. Evaluarea importanței daunelor.

Secțiunea a 2-a

Identificarea poluantului care cauzează dauna

7. Operatorul va identifica poluantul care provoacă daunele și le va clasifica într-unul din următoarele tipuri:

7.1. Substanță chimică, asociată cu eliberarea unei substanțe la o concentrație mai mare decât pragul de toxicitate al substanței respective într-un anumit mediu receptor.

7.2. Fizică, referindu-se la excesul sau deficiența unei substanțe care nu are un nivel asociat de toxicitate, cum ar fi apa, deșeurile inerte, solul, temperatura sau câmpurile electromagnetice.

7.3. Biologice, inclusiv, printre altele, organisme modificate genetic, specii invazive și microorganisme patogene.

8. Odată ce poluantul care cauzează daunele a fost clasificat, operatorul îl va caracteriza pe baza celor mai bune informații disponibile, în funcție de următoarele variabile:

8.1. Dacă poluantul este de tip chimic, se vor identifica cantitatea de substanță vărsată, proprietățile sale toxicologice și ecotoxicologice, precum și alte proprietăți fizico-chimice care ar putea condiționa pericolozitatea, transportul și persistența sa.

8.2. Dacă poluantul este de natură fizică, se va identifica cantitatea, calitatea sau densitatea poluantului implicat în producerea daunei, precum și orice altă proprietate necesară pentru caracterizarea acestuia.

8.3. Dacă poluantul este de tip biologic, se va lua în considerare organismul care cauzează daunele, definiția sa taxonomică sau nomenclatura sa specifică, după caz, precum și alți parametri, ținând cont de reglementările în vigoare și de recomandările tehnice emise, după caz, de entitățile acreditate sau autoritățile competente.

9. Unii dintre parametrii de luat în considerare, în funcție de tipul de agent biologic, sunt:

9.1. *Organism modificat genetic*: modificarea genetică a organismului și modul în care a fost efectuată vor fi studiate de la caz la caz, precum și nomenclatura sa specifică, capacitatea de supraviețuire, forma de diseminare, dominanța și evoluția sa genetică în interacțiunea cu alte organisme vii.

9.2. *Specii invazive*: se va lua în considerare, speciile introduse, cantitatea și capacitatea de a amenința diversitatea biologică nativă prin interferența cu dinamica populațiilor, inclusiv, acolo unde este cazul, capacitatea de a contamina chimic sau genetic, de a concura, de a se hrăni cu speciile native sau de a le transmite boli.

9.3. *Microorganisme patogene*: vor fi analizate, printre alte aspecte, speciile lor, pericolul pe care îl prezintă, stabilitatea lor genetică și capacitatea lor de a interacționa cu alte specii native de faună și floră.

Secțiunea a 3-a

Cuantificarea daunei

10. Operatorii vor cuantifica daunele. Cuantificarea va consta în estimarea gradului de expunere a receptorilor afectați la poluantul care provoacă daunele și măsurarea efectelor pe care acesta le produce asupra lor.

11. Pentru a cuantifica daunele, operatorii vor identifica, descrie și evalua amploarea, intensitatea și durata acestora.

Secțiunea a 4-a

Amploarea daunei

12. Amploarea daunei va fi măsurată în unități biofizice ale resursei afectate în raport cu suprafața, masa, volumul sau densitatea populației.

13. Operatorul poate utiliza în această sarcină modele de simulare a transportului și comportamentului poluantului care provoacă daune în mediu și în receptori.

14. Pentru a determina amploarea daunelor aduse speciilor sălbatice, se va lua în considerare atât expunerea lor directă la poluantul care provoacă dauna, prin inhalare sau ingestie, cât și expunerea lor indirectă prin lanțul trofic, atmosferă, habitat, sol și ape.

15. Dacă poluantul care provoacă daunele este chimic, operatorul trebuie să determine concentrația pe care substanța o poate atinge în mediul receptor. Pe cât posibil, operatorul trebuie să stabilească distribuția acestei concentrații pe suprafața afectată.

16. În cazul în care poluantul care cauzează daunele este un organism modificat genetic, determinarea amplitudinii daunelor se va efectua în conformitate cu prevederile Legii nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic.

17. La determinarea amplitudinii daunelor cauzate de organismele modificate genetic, se va lua în considerare atât expunerea directă la poluantul care cauzează daunele, cât și expunerea indirectă prin mecanisme precum interacțiunea cu alte organisme, transferul de material genetic sau modificările utilizării sau gestionării. De asemenea, se vor lua în considerare efectele cumulative pe termen lung.

Secțiunea a 5-a

Intensitatea daunelor

18. Intensitatea daunelor provocate de un agent chimic.

18.1. Dacă poluantul care provoacă daunele este o substanță chimică, nivelul intensității va fi măsurat în raport cu concentrația sau doza limită. Aceasta va lua în considerare, printre alte aspecte, concentrația substanței în receptorul afectat, timpul de expunere al receptorului la substanță și relația dintre acestea și pragul de toxicitate.

18.1.1. În acest scop și în măsura în care este fezabil din punct de vedere tehnic, se vor obține informații privind pragurile de toxicitate ale resurselor care pot fi afectate și care sunt asociate cu poluantul chimic. Aceste informații pot fi obținute, din diferite surse, din bazele de date chimice furnizate de autoritățile competente.

18.1.2. La determinarea intensității daunelor, se va face o distincție între nivelurile acute, cronice și potențiale.

18.2. Dacă există mai multe praguri de toxicitate care permit evaluarea aceluiași nivel de intensitate pentru același receptor și timp de expunere, indicatorul cu cea mai mică valoare va fi ales în conformitate cu principiul precauției.

18.3. În cazurile în care nu există informații despre pragul de toxicitate al poluantului chimic, operatorul va alege în mod justificat una dintre următoarele soluții:

18.3.1. Se va realiza un studiu experimental pentru a stabili pragurile de deteriorare pentru substanța și receptorul care fac obiectul studiului, care trebuie să aibă caracteristici similare cu cele prevăzute în legislația actuală care reglementează produsele chimice.

18.3.2. Se vor utiliza valorile prag sau limită de concentrație prevăzute în legislația în vigoare privind scurgerile, deversările sau nivelurile de imisie, cu condiția ca acestea să nu afecteze sănătatea umană.

18.3.3. Se vor aplica valorile altor substanțe ale căror proprietăți fizice și chimice afectează în mod similar aceeași resursă.

19. Intensitatea daunelor cauzate de un agent fizic sau biologic.

19.1. Dacă poluantul care provoacă daunele este fizic, intensitatea daunelor va fi determinată utilizând atât indici, cât și indicatori ai calității mediului care permit estimarea severității efectelor asupra receptorului. Intensitatea daunelor poate fi determinată pe baza coeficientului de variație al indicatorului respectiv înainte și după producerea daunelor. În cadrul acestei sarcini, operatorul va distinge, acolo unde este posibil, între efectele acute, cronice și potențiale, ținând cont, în cazul speciilor, de procentul din populația expusă la daune care a fost afectată.

19.2. Dacă poluantul care cauzează daunele este un organism modificat genetic, intensitatea daunelor va fi caracterizată în funcție de pericolul lor, ținând cont de prevederile Legii nr. 152/2022 și următoarele criterii:

19.3. În cazul utilizărilor în spații închise:

19.3.1. Nivel de intensitate ridicată: atunci când organismul modificat genetic este de tipul 3 sau 4, adică cele care trebuie utilizate cu un grad ridicat sau moderat de confinare.

19.3.2. Nivel de intensitate mediu: atunci când organismul modificat genetic este de tip 2, adică are un grad asociat de confinare de tip mediu.

19.3.3. Nivel de intensitate scăzută: atunci când organismul modificat genetic este de tipul 1, adică a cărui manipulare necesită un grad scăzut de confinare.

19.4. În cazul eliberărilor voluntare, intensitatea daunelor va fi determinată printr-o analiză, de la caz la caz.

19.5. Evaluarea gravității daunelor se va baza pe indicatori cantitativi și calitativi. Dacă nu se poate găsi un indicator adecvat, se poate concepe o scală care să reprezinte, în termeni procentuali, variațiile calității resimțite de resursele sau serviciile afectate.

19.6. Pentru evaluarea specifică a efectelor asupra faunei sălbatice și sănătății umane, se va lua în considerare orice cale de expunere prin aer, apă și sol, inclusiv ingerarea, inhalarea și absorbția.

19.7. Pentru a determina scara de timp a daunei, se va estima durata, frecvența și reversibilitatea efectelor pe care poluantul care provoacă dauna le provoacă asupra mediului receptor.

Secțiunea a 6-a

Identificarea resurselor naturale și a serviciilor afectate

20. Atunci când identificarea resurselor naturale necesită utilizarea unor modele de simulare pentru a determina comportamentul poluantului în mediu și a evalua expunerea resurselor, se vor utiliza documente oficiale, emise de autorități competente.

21. Resursele identificate vor determina scara relevantă de studiu pentru cuantificarea daunelor. Pentru a defini scara de studiu, trebuie luat în considerare impactul asupra ecosistemului la nivel individual, al populației, al habitatului sau al comunității.

22. Această definiție va determina unitatea sau unitățile de măsură din care vor fi cuantificate resursele naturale afectate și care trebuie generate prin reparație.

23. Pentru identificarea serviciilor ecosistemice, se vor utiliza inventare de servicii bazate pe cadre obiective și validate științific.

Tipuri de servicii de mediu furnizate de ecosisteme:

Servicii de bază Servicii necesare pentru producerea altor servicii ecosistemice: Ciclul nutrienților Formarea solului Producția primară		
Servicii de achiziții	Servicii de reglementare	Servicii culturale
Produse obținute din ecosisteme: Mâncare. Fibră. Combustibil. Resurse genetice. Produse biochimice, medicamente naturale, produse farmaceutice. Apă proaspătă.	Beneficii obținute din reglarea proceselor ecosistemice: Reglementarea calității aerului. Schimbările climatice. Reglarea apei. Reglarea eroziunii. Purificarea apei și tratarea apelor uzate. Reglarea bolilor. Controlul dăunătorilor. Polenizare. Reglementarea dezastrelor naturale.	Beneficii intangibile obținute din ecosisteme: Valori spirituale și religioase. Valori estetice. Recreere și ecoturism. Educațional.

24. Serviciile identificate vor determina, ca și în cazul resurselor, scara de studiu relevantă pentru cuantificarea daunelor.

Secțiunea a 7-a

Surse de informații pentru determinarea stării de bază

25. Determinarea stării de bază constituie nivelul de referință care trebuie atins prin implementarea măsurilor corective corespunzătoare. Starea de bază se determină pe baza datelor istorice, de referință, de control sau de modificare înregistrate de beneficiar ca urmare a daunei. Datele pot fi utilizate individual sau în combinație, după caz.

26. Pot fi utilizate următoarele surse de informații:

26.1. Informații colectate despre situl afectat într-o perioadă de timp anterioară producerii daunelor. Acestea pot include, descrieri ecologice și geologice, liste de specii sau informații cartografice și fotografice.

26.2. Informații care conțin modele sau tendințe istorice privind structura și funcțiile setului de resurse naturale afectate.

26.3. Informații din alte zone care nu sunt și nu vor fi afectate de daună, similare și de preferință adiacente locului afectat, în ceea ce privește condițiile fizico-chimice și parametrii ecologici care fac obiectul studiului.

26.4. Informații referitoare la situl afectat din alte proiecte de reparații asupra acelorași resurse naturale sau servicii de resurse naturale care au fost afectate.

Secțiunea a 8-a

Evaluarea importanței daunelor

27. Luând în considerare rezultatele acțiunilor efectuate pentru identificarea poluantului care a cauzat daunele și pentru cuantificarea acestora și în conformitate cu criteriile menționate la pct. 6 din prezenta Metodologie, operatorul va evalua importanța daunelor.

28. Evaluarea importanței daunelor va necesita analiza variației experimentate, în baza următorilor parametri:

28.1. Starea de conservare a resursei afectate.

28.2. Starea ecologică, chimică și cantitativă a resursei afectate.

28.3. Integritatea fizică a resursei afectate.

28.4. Nivelul de calitate al resursei afectate.

29. Daunele cu efecte dovedite asupra sănătății umane vor fi în orice caz semnificative, în conformitate cu prevederile din Anexa nr. 1 la Legea nr. 107/2025.

30. Agenția, după ce a primit informații că daunele aduse mediului au fost cauzate de un operator care desfășoară o activitate profesională enumerată în Anexa nr. 2 la Legea nr. 107/2025 (de la Inspectorat), evaluarea importanței daunei (de la operator), are dreptul de a efectua o evaluare independentă a importanței daunelor aduse mediului.

31. La evaluarea importanței daunelor aduse mediului, se vor lua în considerare prevederile pct. 6 din prezenta Metodologie, datele investigațiilor de laborator și/sau expertize, datele de monitorizare a mediului, informațiile și/sau datele furnizate de instituțiile competente, informațiile justificate furnizate de persoanele fizice sau juridice și alte părți interesate, măsurile care asigură controlul rapid, izolarea, eliminarea sau alte modalități de gestionare a poluanților și/sau a altor factori care cauzează daune aduse mediului, pentru a atenua sau preveni daunele aduse mediului, efectele negative asupra sănătății umane sau deteriorarea ulterioară a componentelor de mediu.

32. După efectuarea evaluării importanței daunelor aduse mediului, Agenția va lua decizia privind determinarea importanței daunelor aduse mediului.

33. În cazul în care Agenția stabilește că circumstanțele indică daune semnificative asupra mediului, aceasta informează operatorul și Inspectoratul, precum și asigură implementarea prevederilor Secțiunii 2, Capitolul II a Legii nr. 107/2025.

CAPITOLUL IV

EVALUAREA MĂSURILOR DE REPARARE COMPLEMENTARE ȘI COMPENSATORII A DAUNELOR

Secțiunea 1

Criterii de echivalență

34. Aplicarea măsurilor de remediere suplimentare și compensatorii va implica utilizarea unor criterii de echivalență, în conformitate cu prevederile art. 11 din Legea nr. 107/2025.

35. Criteriile de echivalență permit calcularea resurselor naturale și a serviciilor de resurse naturale care trebuie generate prin remediere. Se disting următoarele tipuri de criterii de echivalență:

35.1. *Resursă-resursă*: un criteriu care evaluează resursele naturale deteriorate pe baza furnizării de către proiect a unor resurse de același tip, cantitate și calitate ca cele deteriorate. Unitatea de măsură utilizată pentru a determina resursele naturale deteriorate și cele care pot fi obținute prin remediere este resursa însăși, presupunând un grad complet de substituție între o unitate de resursă deteriorată și cea care poate fi obținută prin remediere.

35.2. *Raportul serviciu-serviciu*: un criteriu care evaluează resursele naturale sau serviciile resurselor naturale deteriorate de proiect, asigurându-se că acestea oferă servicii de același tip, cantitate și calitate sau o calitate ajustabilă ca cele deteriorate. Unitatea de măsură utilizată pentru a determina resursele naturale sau serviciile resurselor naturale deteriorate și cele care pot fi obținute prin restaurare

este exprimată în raport cu volumul, suprafața sau habitatul resursei afectate și un parametru care reprezintă variația calității sau a nivelului de furnizare a serviciilor respectivei resurse în timp. În acest caz, zona deteriorată și zona care este restaurată pot diferi, deoarece scopul este de a ajusta nivelul de furnizare sau diferența de calitate a serviciilor dintre resursele deteriorate și cele generate prin restaurare.

35.3. *Valoare-valoare*: evaluare monetară care presupune că valoarea socială a resurselor naturale și a serviciilor de resurse naturale deteriorate este echivalentă cu valoarea socială a beneficiilor de mediu ale altor resurse sau servicii generate prin proiectul de reparare.

35.4. *Cost-valoare*: evaluare monetară care presupune că valoarea socială a daunelor aduse mediului este echivalentă cu costul proiectului de reparare.

36. Selectarea criteriului de echivalență se va face în următoarea ordine:

36.1. Criteriul resursă-resursă sau serviciu-serviciu.

36.2. Criteriul valoare-valoare.

36.3. Criteriul valoare-cost.

37. Fiecare criteriu de echivalență va descrie un grad de substituire între resursele naturale sau serviciile de resurse naturale care au fost pierdute și cele care sunt destinate a fi generate prin remediere.

38. La selectarea criteriului de echivalență se va ține cont de următorii factori:

38.1. Tipul de resurse naturale sau servicii de resurse naturale care s-au pierdut și pot fi recuperate prin restaurare.

38.2. Calitatea resurselor naturale sau a serviciilor resurselor naturale care s-au pierdut și a celor care pot fi obținute prin restaurare.

38.3. Posibilitatea utilizării aceleiași unități de măsură pentru estimarea pierderilor și câștigurilor de resurse naturale și a serviciilor de resurse naturale.

38.4. Locul unde se vor avea loc măsurile de reparare.

38.5. Costul măsurilor de reparare.

Secțiunea a 2-a

Analiza echivalenței resurselor

39. Criteriile de echivalență resursă-resursă și serviciu-serviciu vor fi aplicate utilizând metoda analizei echivalenței resurselor.

40. Analiza echivalenței resurselor este un instrument metodologic pentru calcularea cantității de resurse și servicii similare cu cele deteriorate, care trebuie generate prin reparare complementare și compensatorii.

41. Pierderile de resurse și servicii care sunt reversibile vor fi compensate prin reparații compensatorii, iar pierderile ireversibile sau a căror reparare nu poate fi efectuată într-un termen rezonabil vor fi reparate prin măsuri complementare.

42. Analiză a echivalenței habitatelor este atunci când unitatea de măsură utilizată pentru estimarea pierderilor și câștigurilor de resurse naturale sau servicii este exprimată în termeni de cantitate de habitat sau servicii pe care acesta le furnizează.

43. Operatorul trebuie să determine atât pierderile temporare și ireversibile de resurse naturale sau de servicii legate de resurse naturale rezultate din deteriorarea mediului până când acestea ating starea inițială, cât și câștigurile de resurse sau servicii obținute prin remediere.

44. În conformitate cu Secțiunea 1, din acest Capitol, se identifică una sau mai multe unități de măsură din care operatorul va estima pierderile de resurse naturale sau servicii la locul producerii daunelor și câștigurile aduse de aceste resurse sau servicii la locul unde are loc remedierea.

45. Evaluarea pierderilor de resurse naturale sau servicii se va efectua prin actualizarea la anul de referință (înțeles ca anul daunei) a fluxului de pierderi și a fluxului de câștiguri din respectivele resurse sau servicii generate de proiectul de reparații.

Secțiunea a 3-a

Evaluare pierderilor de resurse naturale sau de servicii legate de resurse naturale

46. Operatorul evaluează nivelul resurselor naturale sau al serviciilor afectate din momentul în care se produce daunele aduse mediului până la momentul preconizat pentru ca remedierea primară să intre în vigoare, inclusiv, dacă este cazul, o estimare a pierderilor ireversibile de resurse sau servicii dacă starea inițială nu poate fi atinsă (în baza Secțiunii a 2-a).

47. Această evaluarea va fi denumită datorie de mediu, datoria totală de mediu fiind rezultatul însumării datoriilor tuturor anilor de la momentul producerii daunelor aduse mediului până la revenirea resurselor naturale sau a serviciilor de resurse naturale la starea lor inițială.

48. Pentru evaluarea (estimarea) impactului asupra mediului, rata de recuperare a resurselor naturale sau a serviciilor pe care le furnizează va fi determinată până la definitivarea remedierii primare.

49. În cazul în care repararea primară nu se bazează pe redresarea naturală, calculul datoriei totale de mediu va include posibila pierdere a calității mediului pe care receptorul afectat o poate suferi ca urmare a intervenției la locul producerii daunelor.

50. Calculul datoriei totale de mediu ia în considerare atât scenariul bazat pe un orizont de recuperare limitat în timp, până când resursele naturale sau serviciile își revin la starea lor inițială, cât și scenariul bazat pe o pierdere ireversibilă a

resurselor naturale sau a serviciilor provenite din resursele naturale deteriorate, în cazul în care starea inițială nu poate fi atinsă.

Secțiunea a 3-a

Evaluarea câștigurilor în resurse naturale sau servicii de resurse naturale obținute prin reparații complementare sau compensatorii

51. Operatorul trebuie să evalueze nivelul resurselor naturale sau al serviciilor care vor fi generate prin repararea complementară și compensatorie. Această estimare trebuie să reprezinte beneficiile potențiale, în termeni biofizici, pe care fiecare alternativă de reparare le poate genera în timp:

51.1. Momentul de la care vor începe să se calculeze câștigurile din resursele naturale sau serviciile pe care acestea le furnizează. Opțiunile pot include, printre altele, momentul în care remedierea primară a fost finalizată, momentul în care începe remedierea suplimentară sau compensatorie sau momentul în care astfel de măsuri de remediere încep să producă efecte.

51.2. Profilul de generare a resurselor naturale sau a serviciilor de resurse naturale în timpul perioadei de reparații complementare și compensatorii și orizontul de timp până la intrarea în vigoare a acestor măsuri. În aceste scopuri, operatorul se poate baza, printre alte opțiuni, pe modele de „oprire” pentru date specifice sau poate ajusta profilul la o funcție logistică, liniară sau exponențială, după caz.

51.3. Perioada în care nivelul resurselor naturale sau al serviciilor resurselor naturale generate este menținut prin reparare complementare sau compensatorii.

52. Câștigurile de resurse naturale sau servicii generate prin remediere complementară sau compensatorie trebuie actualizate în timp și estimate în unități de resurse sau pe unitate de volum, suprafață sau habitat creat, după caz.

53. În cadrul acestei sarcini, evaluarea se va baza pe modificarea unității de măsură rezultată în urma acțiunii de remediere, raportată la nivelul resurselor naturale sau al serviciilor de resurse naturale care ar exista la locul unde se efectuează remedierea dacă daunele aduse mediului nu s-ar fi produs.

CAPITOLUL V

REMEDIEREA DAUNEI ADUSE MEDIULUI

Secțiunea 1

Planul de remediere

54. Operatorul, în conformitate cu art.11 alin. (1) din Legea 107/2025 , cu implicarea specialiștilor calificați în domeniul protecției mediului, identifică măsurile de remediere și le transmite Agenției spre aprobare. Operatorul prezintă un Plan de remedierea daunelor aduse mediului (denumit în continuare *Plan de remediere*) care va conține:

54.1. Informații disponibile privind starea componentelor de mediu deteriorate sau a funcțiilor ori serviciilor acestora înainte și după producerea daunelor aduse mediului;

54.2. Toate informațiile privind testele de laborator și analitice efectuate, evaluările documentate efectuate, măsurile de gestionare a daunelor aduse mediului aplicate și rezultatele acestora;

54.3. Măsuri de remediere a mediului și justificarea modului în care acestea vor restabili funcția sau componenta de mediu deteriorată, intervalul de timp în care se va realiza restaurarea și în ce măsură (eficacitate) și modul în care fiecare măsură va contribui la restaurarea mediului;

54.4. Impactul măsurilor de remediere asupra sănătății umane;

54.5. Costurile implementării măsurilor de remediere a mediului;

54.6. În ce proporție măsurile de remediere vor îmbunătăți starea elementelor naturale individuale sau funcțiile acestora;

54.7. În ce proporție măsurile de remediere iau în considerare caracteristicile sociale și economice ale zonei;

54.8. Perioada după care măsurile de remediere vor începe să dea rezultatele scontate, precum și sustenabilitatea acestor efecte;

54.9. Când se produc daune aduse terenurilor, se furnizează informații privind aplicarea listei indicative de riscuri și măsuri de reducere;

54.10. În ce proporție măsurile de remediere vor contribui la restaurarea mediului la starea sa inițială sau aproape de starea inițială;

54.11. Legătura geografică dintre amplasarea resurselor naturale pierdute sau restaurarea funcțiilor/serviciilor acestora și amplasarea deteriorării mediului, luând în considerare beneficiul maxim pentru aceste resurse naturale;

54.12. Caracterizarea daunelor aduse mediului în conformitate cu prevederile Secțiunii 1, Capitolul II.

54.13. Descrierea generală a alternativei alese pentru Planul de remediere cu următoarele aspecte:

54.13.1. Obiective și acțiuni reparatorii constând în măsuri reparatorii primare, complementare și compensatorii.

54.13.2. Tipul și calitatea resurselor naturale sau a serviciilor legate de resursele naturale generate prin reparare.

54.13.3. Ritmul și gradul de recuperare a resurselor naturale sau serviciilor deteriorate.

54.13.4. Locul unde se efectuează măsurile de remediere.

54.13.5. Costul Planului de remediere(alternativ)

54.13.6. Alte informații legate de remedierea daunelor aduse mediului.

54.14. Eficacitatea și fezabilitatea Planului de remediere.

54.15. Program de monitorizare a implementării Planului de remediere.

54.16. Stabilirea răspunderii solidare a tuturor operatorilor care au contribuit la provocarea unei anumite daune aduse mediului în diferite faze, poate fi realizată într-un singur Plan de remediere pe baza contribuțiilor/participării lor la provocarea respectivei daune.

55. În cazurile în care remedierea trebuie efectuată într-un alt loc decât cel deteriorat, Agenția se asigură că se țin cont de interesele populației afectate.

56. La primirea Planului de remediere, conform pct. 54, Agenția îl va evalua, va oferi comentarii/popuneri și va desfășura consultări cu operatorul.

57. Agenția va lua o decizie cu privire la măsurile de remediere și/sau prioritizarea remedierii daunelor aduse mediului, în conformitate cu procedurile stabilite la art. 12-13 și art.15-16 din Legea nr.107/2025.

58. Agenția poate stabili condiții pentru evaluarea și revizuirea eficacității măsurilor de remediere a mediului.

59. Agenția va evalua datele și informațiile transmise, ținând cont de informațiile și datele oficiale disponibile, de datele științifice și de cele mai bune tehnici disponibile și cele mai bune practici de mediu disponibile. În plus, în evaluarea Planului de remediere, Agenția va aplica principiile precauției și proporționalității.

60. Dacă Planul de remediere depus nu respectă cerințele stabilite la punctul 54, Agenția acordă operatorului un termen rezonabil de cel puțin 10 zile lucrătoare pentru depunerea unui Plan de remediere modificat.

61. După examinarea Planului de remediere prezentat și a pozițiilor prezentate de părțile interesate, Agenția adoptă una dintre următoarele decizii:

61.1. să aprobe Planul de remediere;

61.2. să nu aprobe Planul de remediere și să îl returneze operatorului pentru îmbunătățire.

62. La adoptarea deciziei menționate la subpunctul 61.2, Agenția furnizează, în scris, unde este posibil, observații și/sau propuneri motivate, indicând mijloacele de soluționare a observației și/sau propunerii (măsura propusă și/sau formularea, corectarea sau decizia acesteia).

63. La adoptarea de către Agenție a deciziei menționate la subpunctul 61.2, operatorul va prezenta un Plan de remediere modificat în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data primirii deciziei Agenției.

64. Planul de remediere modificat se evaluează în conformitate cu procedura stabilită prin prezenta Secțiune.

65. Decizia menționată la subpunctul 61.2 poate fi adoptată de cel mult 3 ori pentru același Plan de remediere. Dacă, după 3 situații, operatorul nu îmbunătățește proiectul de Plan de remediere în conformitate cu comentariile și/sau propunerile Agenției, Agenția, prin decizia sa, va selecta măsurile de remediere a mediului pe care operatorul trebuie să le implementeze.

66. Agenția are dreptul de a face modificări obligatorii la Planul de remediere prezentat înainte de aprobarea acestuia.

67. În cazul în care operatorul nu respectă cerințele art. 11 alin. (1) din Legea 107/2025 sau operatorul responsabil pentru provocarea daunelor aduse mediului nu poate fi identificat sau nu este obligat să suporte costurile aferente măsurilor de remediere, planul de acțiune pentru remedierea mediului se întocmește de către Agenție, *mutatis mutandis*, în conformitate cu art. 12 și art. 15 din Legea nr.107/2025.

Secțiunea a 2-a

Proiecte care trebuie supuse evaluării impactului asupra mediului.

68. În cazurile în care Planul de remediere trebuie supus evaluării impactului asupra mediului, operatorul trebuie să adopte măsurile necesare pentru a evita producerea de daune suplimentare și să solicite procesarea respectivei evaluări din motive de interes public, care vor fi evaluate de autoritatea competentă.

Secțiunea a 2-a

Modul de executare a Planului de remediere

69. Agenția poate conveni ca execuția Planului de remediere să se realizeze fie integral, fie pe etape, atunci când stabilirea măsurilor de reparare pentru fiecare fază depinde de rezultatul obținut la execuția fazei precedente.

70. Când Planului de remediere se desfășoară în etape, autoritatea competentă, după consultarea operatorului și a altor părți interesate și după primirea rapoartelor relevante, va aproba măsurile de reparare ale Planului de remediere care urmează a fi efectuate în fiecare dintre fazele succesive.

71. În cazul în care dezvoltarea unui Plan de remediere este întreruptă de un eveniment ce nu depinde de voința operatorului, și care afectează Planul de remediere, obiectivele urmărite de Planul de remediere pot fi adaptate la noile condiții ecologice la care sunt supuse resursele naturale și serviciile resurselor naturale pierdute și câștigate în timpul executării Planului de remediere menționat.

Secțiunea a 3-a

Monitorizarea și supravegherea Planului de remediere

72. Sarcinile operatorul :

72.1. Implementează Planul de Acțiune aprobat în timp util și în mod corespunzător;

72.2. Colectează și acumulează sistematic date privind impactul, rezultatele și eficacitatea măsurilor în timpul implementării;

72.3. Informează imediat, în scris, Agenția cu privire la orice obstacole care împiedică implementarea măsurilor planificate, indicând motivele și soluțiile propuse.

72.4. Furnizează informații privind rezultatele măsurilor de remediere a mediului în termenele stabilite de Agenție;

72.5. Dacă planul se desfășoară în etape, procesul de monitorizare trebuie să verifice dacă măsurile corespunzătoare au fost implementate în fiecare fază

73. Agenția poate solicita operatorului să obțină garanția unei instituții de credit sau financiare ori a unui asigurător pentru a asigura implementarea Planului de remediere aprobat.

74. Agenția, după primirea informațiilor specificate la pct.72, poate solicita, efectuarea unui control, (prin intermediul Inspectoratului conform Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, la solicitarea operatorului) pentru a asigura calitatea și conformitatea implementării Planului de remediere cu obiectivele stabilite.

75. La finalizarea Planului de remediere, operatorul informează, în scris, Agenția și Inspectoratul și prezintă dovezi relevante privind executarea și rezultatele măsurilor de remediere îndeplinite.

76. Agenția, după ce a primit informațiile specificate la punctul 75, le evaluează.

77. Inspectoratul, după primirea informațiilor specificate la punctul 75, va iniția acțiuni de control de stat (la solicitarea operatorului) pentru verificarea implementării Planului de remediere în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii acestora. Rezultatele controlului se întocmesc în conformitate cu procedurile stabilite prin actele legislative.

78. Inspectoratul, după efectuarea controlului privind implementarea Planului de remediere în baza pct. 63, va determina una dintre următoarele circumstanțe:

78.1. Planul de remediere a fost implementat;

78.2. Planul de remediere a fost parțial implementat;

78.3. Planul de remediere nu a fost implementat.

79. Inspectoratul, după efectuarea acțiunilor de control în baza pct. 77, va transmite informațiile Agenției.

80. Agenția, după primirea informațiilor specificate la pct.79, și după evaluarea tuturor informațiilor disponibile referitoare la implementarea Planului de remediere, poate, prin decizia sa administrativă, să declare Planul de remediere ca fiind implementat și daunele aduse mediului ca fiind remediate. În cazul în care Agenția adoptă o decizie administrativă conform căreia Planul de remediere a fost implementat parțial sau nu a fost implementat, Agenția poate decide cu privire la pregătirea unor noi măsuri de remediere a daunelor aduse mediului în conformitate cu capitolul II din prezenta Metodologie sau poate aplica art. 11 pct. 6 din Legea 107/2025.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a
daunelor aduse mediului

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului a fost elaborat de către Ministerul Mediului, subdiviziunea responsabilă fiind Direcția politici de prevenire a poluării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Temeiul legal pentru elaborarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului reiese din: • art. 2 alin. (5) din Legea nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului; Elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului reiese din următoarele documente de planificare: 1) Agenda de Reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, aprobat prin HG nr. 260/2025, Pilonul 5 Tranziție verde și capital natural, reforma 1.3; 2) Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (HG nr. 306/2025), Clusterul 4, Capitolul 27 MEDIUL ÎNCONJURĂTOR ȘI SCHIMBĂRILE CLIMATICE, SUBCAPITOLUL 27.1. LEGISLAȚIE ORIZONTALĂ; 3) Strategia de mediu pentru anii 2024-2030 (HG nr. 409/2024) - Direcția prioritară nr. 8.1.: Impulsionarea tranziției spre o economie verde (Contribuie la realizarea Obiectivelor specifice SND 10.3. Asigurarea unui consum responsabil al resurselor naturale; 10.4. Tranziția activă spre economia verde și circulară); 4) Planul de acțiuni al Ministerului Mediului pentru anul 2025, acțiunea 1.13, aprobat prin ordinul ministrului mediului nr. 20 din 30.01.2025. Luând în considerație importanța realizării angajamentelor asumate de către Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, aprobarea proiectului în cauză este prioritară.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Protecția mediului înconjurător constituie o prioritate națională, care vizează în mod direct nu doar condițiile de viață și sănătate a populației, dar și realizarea efectivă a intereselor economice și social-umane, or în perspectiva ulterioară anume statului îi va reveni misiunea dificilă de reparare a daunei aduse mediului. Răspunderea de mediu vizează daunele aduse mediului înconjurător și riscul unor daune rezultate din activitățile economice odată ce se poate stabili o legătură cauzală între daune și activitatea respectivă. Transpunerea Directivei 2004/35/CE privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului în legislația națională reprezintă un pas important în protecția mediului prin atragere la răspundere a părților responsabile pentru daunele provocate mediului și poate oferi un cadru cuprinzător care stabilește în mod clar obligațiile poluatorilor de a finanța refacerea și remedierea daunelor aduse mediului pe care le-au cauzat. Astfel, se va crea un sistem mai echitabil în care povara finanțării/recuperării mediului este plasată mai degrabă asupra entităților responsabile decât asupra instituțiilor statului.

Cadrul normativ existent, și anume, Legea nr. 107 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului recunoaște responsabilitatea tuturor persoanelor vinovate pentru producerea daunelor aduse mediului, dar lipsesc detalii specifice cu privire la implicațiile financiare/de evaluare (mecanismul de aplicare) și materiale (reconstrucția ecologică).

Un cadrul normativ, incomplet și cu metodologii de calcul a prejudiciului depășite în raport cu daune/preț aduse mediului și prejudiciul calculat insuficient (mic) pentru persoana care se face vinovată, duce inevitabil la un dezechilibru ecologic. Mărimea acestor plăți este nesemnificativă și nu este calculată potrivit costului real de recuperare a daunei aduse mediului în procesul de poluare și restabilire ecologică. Rolul actualului sistem de plăți și taxe pentru mediu este unul foarte mic și nu acoperă necesitățile și provocările din domeniul finanțării activităților de mediu.

Astfel, în pofida existenței în legislația Republicii Moldova a prevederilor privind principiul „poluatorul plătește”, acesta nu este reglementat într-un act separat, respectiv aplicarea prevederilor incomplete și/sau nestimulatorii nu aduc rezultate pe plan de prevenire și protecție a mediului, cu atât mai mult asupra atragerii la răspunderea de mediu a persoanelor fizice/juridice care se fac vinovate de dauna adusă mediului și implicarea directă a acestora în restabilirea ecologică.

Lipsa unui cadru normativ în domeniul răspunderii de mediu, poate avea consecințe negative, prin faptul că nu există reglementări prin care operatorii să fie obligați să adopte măsuri și să pună în aplicare practici pentru a minimiza riscul unei daune sau să ia măsurile de reparare necesare în cazul producerii unei daune.

Potrivit Directivei „regenerare”, inclusiv „regenerare naturală”, înseamnă în cazul apelor, speciilor și habitatelor naturale protejate, revenirea la starea inițială a resurselor naturale prejudiciate sau a serviciilor deteriorate și, în cazul daunelor aduse solurilor, eliminarea oricărui risc grav cu efect negativ asupra sănătății umane.

Această norma poate fi aplicată față de poluator doar în cazul demonstrării legăturii de cauzalitate dintre acesta și impactul real asupra mediului (daunele aduse mediului).

În aceste condiții, agenții economici/operatorii, care sunt potențiali generatori de poluare, cu efecte semnificative asupra mediului, nu sunt stimulați și nici responsabilizați să diminueze impactul negativ asupra mediului. Lipsa acestor stimulente va reduce în continuare eficiența mecanismului de prevenire a poluării și acesta nu va avea efect pozitiv asupra protecției mediului.

Din cauza comportamentului iresponsabil al oamenilor și entităților economice/operatorii care poluează conștient mediul, folosesc irațional resursele naturale, profitând de lacunele din legislație, inclusiv de faptul că sancțiunile sunt foarte blânde și nu creează stimulente pentru poluatori de a întreprinde acțiuni de reducere a poluării, preferând să achite taxe/amenzi care sunt mult mai mici decât eventualele cheltuieli pentru măsurile de reducere a poluării, în ultimii ani poluarea mediului a atins proporții îngrijorătoare în Republica Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului reies din prevederile Legii nr. 107/2025 care transpune Directiva 2004/35/CE.

Obiectivul proiectului de act normativ este instituirea unui cadru juridic de reglementare a răspunderii de mediu, bazată pe principiul „poluatorul plătește” în scopul asigurării unei evaluări obiective și pentru a aduce mediul la starea inițială, atunci când acest lucru este posibil.

Obiectivele principale identificate pentru a realiza scopului proiectului sunt:

- **Identificarea și caracterizarea daunei:** Stabilirea amplitudinii, intensității și duratei impactului negativ asupra mediului, inclusiv a speciilor protejate, habitatelor, apelor și solului.
- **Evaluarea semnificației:** Determinarea caracterului semnificativ al daunei aduse mediului
- **Stabilirea măsurilor de reparare:** Identificarea acțiunilor necesare pentru a preveni o daună iminentă sau pentru a repara o daună deja produsă (reparare primară, complementară sau compensatorie).

- **Cuantificarea economică:** Evaluarea costurilor necesare pentru investigarea daunei și implementarea măsurilor de reparare, conform prețurilor la momentul întreprinderii măsurilor necesare.
- **Asigurarea conformității:** Monitorizarea respectării reglementărilor de mediu și impunerea responsabilității juridice asupra poluatorului.

De menționat, că potrivit acestui principiu „poluatorul plătește”, un operator a cărui activitate a cauzat o daună mediului sau o amenințare iminentă, trebuie să răspundă din punct de vedere financiar. În consecință, operatorii trebuie să adopte măsuri și să pună în aplicare practici pentru a minimiza riscurile de daune asupra mediului, astfel încât expunerea lor la răspunderea financiară să fie redusă.

Nu toate formele de daune aduse mediului pot fi remediate prin mijloacele mecanismului răspunderii de mediu. Pentru ca acest mecanism să fie eficient, este necesară îndeplinirea mai multor condiții, și anume:

- a) poluatorul să fie identificat,
- b) prejudiciul trebuie să fie real și cuantificabil,
- c) să existe o legătură de cauzalitate între prejudiciu și poluatorul identificat.

Prevenirea și repararea daunelor aduse mediului reprezintă o obligație care contribuie direct la îndeplinirea obiectivelor politicii de mediu. În acest sens, autoritățile publice trebuie să asigure implementarea corespunzătoare a prevederilor acestui act normativ.

În concepția acestui instrument juridic, dauna adusă mediului înseamnă:

- a) prejudiciul adus speciilor și habitatelor naturale protejate;
- b) prejudiciul adus apei (din punct de vedere ecologic, chimic, cantitativ);
- c) prejudiciul adus solului.

Proiectul de act normativ statuează ca regulă generală regimul răspunderii obiective (independente de culpă) pentru daunele cauzate mediului de anumite activități, enumerate în anexa nr. 2 la Legea nr. 107/2025. Așadar, aceste activități sunt considerate că prezintă un risc pentru mediu și sănătatea oamenilor.

Prin derogare de la regula generală, proiectul prevede că pentru celelalte activități care nu sunt incluse în anexa nr. 2 la Legea nr. 107/2025 și care produc daune speciilor și habitatelor naturale protejate, se aplică regimul răspunderii subiective, bazate pe vinovăția poluatorului.

Precizăm că nu toate situațiile în care se produce un prejudiciu asupra mediului se declanșează regimul răspunderii de mediu. Pe cale de consecință, există cazuri care exced domeniului de aplicare stabilit de proiectul legii și anume, când daunele aduse mediului sau amenințarea iminentă cu o daună este cauzat de:

- a) un conflict armat, ostilități, război civil;
- b) un fenomen natural cu caracter excepțional, inevitabil și irezistibil;
- c) activitățile al căror scop principal îl reprezintă apărarea națională sau securitatea internațională;
- d) daunelor aduse mediului sau vreunei amenințări iminente de producere a unei asemenea daune determinate de un incident pentru care răspunderea sau despăgubirile cad sub incidența domeniului de aplicare a uneia dintre convențiile internaționale prevăzute în anexa nr. 4 la Legea nr. 107/2025, inclusiv orice modificare viitoare a acestor convenții, la care Republica Moldova este parte;

Aplicarea principiului „poluatorul plătește” reiese din faptul că persoanele fizice sau juridice care au produs dauna sau amenințarea iminentă cu o daună de mediu au obligația de a lua măsurile necesare pentru a repara dauna produsă sau, respectiv, măsurile de prevenire a producerii daunei. Numai în cazul în care persoana fizică sau juridică nu poate fi identificată, nu-și îndeplinește obligațiile de prevenire sau reparare a daunei sau este exceptată de la răspundere, autoritatea competentă poate lua măsurile de reparare sau de prevenire necesare.

Conform proiectului de act normativ autoritățile competente sunt:

- Inspectoratul pentru Protecția Mediului - pentru constatarea daunei aduse mediului, a unei amenințări iminente cu o astfel de daună, precum și pentru identificarea operatorului responsabil de cauzarea acestei daune, și

- Agenția de Mediu - pentru stabilirea și luarea măsurilor de prevenire și reparare, precum și pentru evaluarea caracterului semnificativ a daunei aduse mediului.

În cazul unei amenințări iminente cu o daună adusă mediului, operatorul este obligat să întreprindă măsuri de prevenire și să informeze Agenția de Mediu și Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Urmare aplicării prevederilor proiectului de act normativ se propune evitarea impedimentelor majore care duc la imposibilitatea remedierii mediului:

- **Analiza Riscurilor și Conformității:** Implementarea unui sistem de evaluare a riscurilor pentru entitățile autorizate, asigurând astfel respectarea legislației de mediu.
- **Colaborare și Coordonare:** Îmbunătățirea comunicării între instituțiile responsabile pentru a depăși problemele de resurse și coordonare.
- **Integrarea Soluțiilor Tehnice:** Integrarea unor tehnologii de protecție a mediului și măsuri de reducere a daunelor în procesele economice existente.
- **Evaluarea impactului asupra mediului (EIM):** Utilizarea ghidurilor pentru evaluarea a impactului asupra mediului/biodiversității.
- **Evaluarea Strategică de Mediu (ESM):** Integrarea ESM în activitățile propuse pentru a evalua impactul pe termen lung.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere problemele care au stat la baza elaborării proiectului actului normativ, nu există opțiuni alternative de intervenție, alegerea putând fi doar între soluția de a modifica cadrul normativ existent aferent în domeniul răspunderii de mediu și în aceea de a nu se interveni.

În cazul în care nu se va elabora cadrul normativ secundar de implementare a Legii nr. 107/2025, la necesitățile actuale și conform Directivei privind răspunderea de mediu și a noului mecanism de atragere la răspundere a poluatorului (reconstrucția mediului), atunci nu vom avea progrese în domeniul protecției mediului, iar calitatea mediului pe componente va degrada și pierderile din ecosistem vor fi în creștere.

În lipsa actului normativ care stabilește concret măsurile de prevenire și reparare a daunei aduse mediului în conformitate cu principiul poluatorul plătește, Republica Moldova nu va putea asigura acoperirea daunelor aduse mediului, repararea daunei cauzate mediului prin măsurile de prevenire a acestora conform proiectului vizat.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului nu au impact asupra sectorului public și nu generează impacturi structurale și instituționale asupra sistemului administrației publice, precum și nu solicită întreprinderea a careva acțiuni de reformă structurală sau instituțională.

Prin HG nr. 548/2018 a fost creat Inspectoratul pentru Protecția Mediului care este responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale, exercitarea controlului și supravegherii de stat, prevenirea și contracararea încălcărilor în domeniile de competență, pentru a asigura un nivel înalt de supraveghere și protecție mediului, a intereselor publice, siguranța ecologică a statului și altor valori ocrotite de legislație, iar prin Hotărârea Guvernului nr. 549/2018 a fost instituită Agenția de Mediu care este responsabilă de coordonarea procedurilor de prevenire și protecție pe diferite componente de mediu.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului de hotărâre nu va necesita alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Reieșind din faptul că repararea daunei aduse mediului prin reconstrucția ecologică, este rezultatul unei activități a persoanei juridice, proiectul Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului este unul cu impact asupra mediului de afaceri.

Ținem să menționăm, că potrivit proiectului de act normativ, poluatorul este atras la răspundere pentru dauna adusă mediului, doar urmare a demonstrării legăturii de cauzalitate dintre poluator și impactul real adus mediului, și doar în mărimea reală pentru reconstrucția ecologică de până la impact.

Proiectul de act normativ va conduce la îndeplinirea obiectivului dezvoltării durabile prin conștientizarea operatorilor asupra necesității luării măsurilor de protecție a mediului. În caz contrar, aceștia vor suporta costurile măsurilor de prevenire sau de reparare în funcție de cât va fi evaluată dauna adusă mediului, inclusiv calculat prejudiciul adus mediului.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul social:

Măsurile stabilite în proiectul actului normativ vor contribui la:

- minimizarea impactului negativ asupra sănătății umane (pe măsură ce expunerea la poluare se reduce și, ca urmare, numărul de boli respiratorii și de decese premature scade);
- creșterea gradului de conștientizare a activităților economice față de mediu;
- reducerea efortului și a costurilor privind prevenirea și protecția mediului înconjurător;
- reducerea efortului și a costurilor privind restabilirea ecologică urmare unui prejudiciu cauzat mediului.

Beneficiile asupra sănătății datorate acțiunilor voluntare de reducere a riscului asupra mediului luate de către operatori și măsurilor de reparare, în contextul producerii daunei aduse solului și apelor. Beneficiile pentru societate directe - prin reducerea îmbolnăvirilor și a condițiilor nefavorabile de viață, și indirecte – prin reducerea stresului provocat de îngrijorările cu privire la condițiile de viață, ceea ce va avea un efect pozitiv asupra economiei.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul actului normativ presupune următoarele beneficii pentru mediu:

- reducerea efectelor negative asupra mediului în ansamblu;
- atenuarea procesului schimbărilor climatice prin reducerea utilizării resurselor naturale, fapt ce va crește calitatea altor factori de mediu;
- minimizarea impactului unor activități cu efecte negative asupra mediului înconjurător și, prin urmare, vor fi reduse cheltuielile bugetului de stat pentru înlăturarea consecințelor, daunelor aduse mediului;
- minimizarea impactului asupra sănătății populației prin garantarea drepturilor omului la un mediu sănătos și echilibrat;
- reducerea pierderii ireversibile a biodiversității și habitatelor naturale;

Beneficii directe asupra mediului care rezultă atât din măsurile de prevenire și reparare întreprinse de către operatori, cât și măsurile care pot fi luate de către autoritatea competentă. Un mediu îmbunătățit poate avea efecte pozitive suplimentare într-o anumită zonă prin diminuarea contravențiilor și infracțiunilor din domeniul protecției mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Impactul intervenției statului:

- Promovarea unei politici orientate spre atingerea „obiectivului de reducere a poluării pentru un mediu fără substanțe toxice” stipulat în Pactul Verde European (European Green Deal);
- Consolidarea respectării și îmbunătățirea sinergiilor cu alte acorduri multilaterale de mediu;

- Respectarea prevederilor Convenției Espoo, Convenției de la Aarhus, Directivei răspunderii de mediu.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Proiectul hotărârii de Guvern nu are ca scop transpunerea actelor Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul hotărârii de Guvern nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 11 februarie 2025 pe pagina oficială a Ministerului Mediului și pe portalul guvernamental particip.gov.md , a fost plasat anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a daunelor aduse mediului : https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13938 Termenul limită indicat pentru recepționarea sugestiilor și recomandărilor a fost 11.03.2025. Până în prezent nu au parvenit careva propuneri sau comentarii la proiectul de hotărâre. La data de 18.03.2026 proiectul de hotărâre a fost plasat pentru consultări publice pe pagina web a ministerului și portalul guvernamental particip.gov.md în conformitate cu prevederile legale. Informația poate fi accesată la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13938
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de hotărâre urmează a fi supus expertizelor juridice și anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului nu implică modificarea sau abrogarea unor acte normative aferente. Pentru implementarea acestui proiect de act normativ nu este necesară înființarea, reorganizarea sau desființarea unor instituții. Prin HG nr. 548/2018 a fost creat Inspectoratul pentru Protecția Mediului care este responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale, exercitarea controlului și supravegherii de stat, prevenirea și contracararea încălcărilor în domeniile de competență, pentru a asigura un nivel înalt de supraveghere și protecție mediului, a intereselor publice, siguranța ecologică a statului și altor valori ocrotite de legislație, iar prin Hotărârea Guvernului nr. 549/2018 a fost instituită Agenția de Mediu care este responsabilă de coordonarea procedurilor de prevenire și protecție pe diferite componente de mediu.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Prin intervenția propusă, se va crea un cadru juridic național privind răspunderea de mediu, aliniat la acquis-ul comunitar și angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere. Elaborarea proiectului de act normativ este determinată de necesitatea instituirii unui mecanism de răspundere pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului bazat pe principiul „poluatorul plătește”, crearea stimulentei pentru poluatori în scopul reducerii poluării, ajustarea actualului sistem de plăți și taxe pentru mediu în raport cu necesitățile și provocările actuale din domeniul protecției mediului și costul real recuperării prejudiciului cauzat mediului. Potrivit Legii nr. 107/2025, în cazul în care activitățile operatorilor au cauzat daune mediului, aceștia vor fi obligați să remedieze mediul și să despăgubească publicul pentru resursele/serviciile naturale care s-au pierdut în perioada în care mediul a fost afectat.

Autoritățile administrative din subordinea Ministerului Mediului, responsabile de implementarea politicii de protecție a mediului au fost supuse reformei structurale și instituționale, fiind instituită, prin Hotărârea Guvernului nr. 549/2018, Agenția de Mediu, cu efectivul-limită în număr de 124 de unități, și prin Hotărârea Guvernului nr.548/2018 Inspectoratul pentru Protecția Mediului, cu efectivul-limită în număr total de 273 de unități.

Totodată autoritățile competente în aplicarea prezentului act normativ va efectua monitorizarea implementării corecte și cu rezultate benefice a procesului de reconstrucție ecologică de către poluator.

Legea nr. 107/2025 urma să intre în vigoare în iunie 2027, dar Ministerul Mediului, la solicitarea Comisiei Europene, a propus ajustarea termenului de intrare în vigoare la 30 mai 2026 potrivit angajamentului asumat (iunie 2026), modificarea propusă fiind inclusă în IL 415/2025.

Astfel, proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative (IL 415/2025) a fost avizat cu Guvernul, a fost aprobat în prima lectură de Parlament la data de 12 februarie 2026 și remis ulterior spre consultare Comisiei Europene.

Prin urmare, proiectul actului normativ în cauză urmează să intre în vigoare la data de 30 mai 2026, concomitent cu Legea nr. 107/2025, fiind un act secundar de punere în aplicare a actului primar.

Secretar de stat

Aliona RUSNAC

MD 2004, mun.Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt,162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

18.03.2026 Nr. 04-05/ 853

Г

7

La nr. _____ din _____

Cancelaria de Stat

CERERE

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului de hotărâre a
Guvernului pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse
mediului**

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Mediului
3.	Justificarea depunerii cererii	Temeiul legal pentru elaborarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului reiese din prevederea art. 2 alin. (5) din Legea nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului; - Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 16 „Mediul Înconjurător”, Anexa XI, transpunerea în legislația națională a Directivei 2004/35/CE privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului.

		Luând în considerație importanța realizării angajamentelor asumate de către Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, aprobarea proiectului în cauză este prioritară.
4.	Referință la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PNR, PND, alte documente de planificare</i>)	Elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a daunelor aduse mediului reiese din următoarele documente de planificare: 1) Agenda de Reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, aprobat prin HG nr. 260/2025, Pilonul 5 Tranziție verde și capital natural, reforma 1.3; 2) Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (HG nr. 306/2025), Clusterul 4, Capitolul 27 MEDIUL ÎNCONJURĂTOR ȘI SCHIMBĂRILE CLIMATICE, SUBCAPITOLUL 27.1. LEGISLAȚIE ORIZONTALĂ; 3) Strategia de mediu pentru anii 2024-2030 (HG nr. 409/2024) - Direcția prioritară nr. 8.1.: Impulsionarea tranziției spre o economie verde (Contribuie la realizarea Obiectivelor specifice SND 10.3. Asigurarea unui consum responsabil al resurselor naturale; 10.4. Tranziția activă spre economia verde și circulară); 4) Planul de acțiuni al Ministerului Mediului pentru anul 2025, acțiunea 1.13, aprobat prin ordinul ministrului mediului nr. 20 din 30.01.2025.
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Sănătății; Ministerul Finanțelor; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Energiei; Ministerul Afacerilor Interne.
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile

7.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Carolina Eremei, consultant principal, Direcția politici de prevenire a poluării, Ministerul Mediului Email: carolina.eremei@mediu.gov.md Tel.: (022) 204 572
8.	Anexe	- Proiectul HG – 18 file; - Nota de fundamentare – 7 file.
9.	Data și ora depunerii cererii	18.03.2026
10.	Coordonat	Petru TATARU, Secretar general al Ministerului Mediului

Secretar de stat

Aliona RUSNAC